

Beantwoording raadsvragen

Schriftelijke vragen op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (rondvraag), 3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening gemeenteraad Elburg 2018

Vraagstelling		IDnr actiepunt 234
☒	Artikel 3.4.6 Schriftelijke vragen	Beantwoording: Schriftelijk binnen 30 dagen

Indiener: Jonathan L.A. van der Reijden

Fractie: VVD

Datum: 19 maart 2024

Zaaknummer: 378019

Onderwerp: Stroomleveringszekerheid gemeente Elburg

Raadsvragen en -antwoorden:

Op grond van bovenstaande heeft de fractie van de VVD de volgende vragen.

1) Wat is de impact van het bovenstaande op de geplande woningbouwprojecten van de gemeente Elburg?

Netbeheerder Liander brengt de impact op woningbouw- en andere projecten de komende maanden door Liander in beeld. Daarbij maken ze onderscheid tussen de plannen voor de korte termijn (tot 2030) en voor de langere termijn (na 2030). Voor de langere termijn stelt Liander, in samenwerking met de gemeentes in het voedingsgebied van onderstation Harderwijk, een Energie Systeem Actie Plan (ESAP) op. Dit ESAP zal voor de zomer van 2024 gereed zijn en input zijn voor de provinciale energievisie. Het ESAP wordt daarna jaarlijks geactualiseerd.

Voor de korte termijn is bekend dat er voor het hele voedingsgebied van onderstation Harderwijk (tussen Nijkerk en Wezep) beperkte ruimte is voor nieuwe woningen en aardgasvrije, bestaande woningen. Of dit gevolgen heeft voor onze woningbouwprojecten kan nog niet met zekerheid worden gezegd. Liander brengt dit momenteel in beeld.

2) Wat is de impact van het bovenstaande op de nog niet geplande woningbouwprojecten van particulieren en/of bedrijven?

Alle netbeheerders zetten vol in op uitbreiding van de stroomnetten in Nederland. Door een ESAP op te stellen, hoopt Liander in een vroeg stadium inzicht te krijgen in de wensen en plannen van gemeentes die impact hebben op het stroomnet. Daarbij gaat het om woningbouw, maar ook om bedrijfsterreinen, warmtetransitie-plannen en elektrisch vervoer. Dat inzicht maakt het voor hen mogelijk hierop te anticiperen. En omgekeerd kan Liander ook aan gemeentes vragen bepaalde aanpassingen of faseringen te doen zodanig dat het elektriciteitsnet niet de beperkende factor zal zijn.

3) Wat is de impact op de doelstelling om de gemeente Elburg z.s.m. doch uiterlijk 2050 energieneutraal te krijgen?

Veel inwoners, bedrijven en organisaties werken aan verduurzaming. Meer laadpalen en warmtepompen betekent ook meer stroomverbruik. Momenteel werken we samen met Liander aan het project om per buurt het laag- en middenspanningsnet te verbeteren door het plaatsen van extra transformatorhuisjes. Daardoor kan de verduurzaming bij huishoudens doorgaan. Maar wat vooral helpt, is minder stroom verbruiken. Dus besparen. Dit doen we bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat woningen beter geïsoleerd worden. Dit jaar starten we met een lokale isolatie aanpak, waarbij slecht geïsoleerde woningen met subsidie kunnen worden geïsoleerd.

Beantwoording raadsvragen

4) Wat is de impact op de economische ontwikkelingen binnen de gemeente Elburg als vestigingsplaats voor bedrijven?

Helaas is het inmiddels zo dat in vrijwel heel Nederland het stroomnet overbelast is op zowel afname van stroom als op invoeding (<https://capaciteitskaart.netbeheernederland.nl/>). Dit kan grote economische gevolgen hebben. Dat is ook één van de redenen dat minister Jetten van Klimaat en Energie onorthodoxe maatregelen heeft aangekondigd om dit probleem aan te pakken (<https://open.overheid.nl/documenten/fc7477f5-775b-4851-bdb3-30f89f1ad15a/file>).

5) In de afgelopen weken konden we lezen dat Smart Energy Hubs ook geen oplossingen bieden, hoe zit dit nu precies?

Hier zijn ook kamervragen over gesteld en dit is het antwoord van de minister hierop:

"Energiehubs kunnen bijdragen aan het reduceren van netcongestie en het bredere energiesysteem op de korte en lange termijn, zeker als dit maatregelen betreft die de pieken op het net in zijn geheel verlagen. Waar mogelijk worden dergelijke initiatieven door TenneT en de regionale netbeheerders ondersteund en gefaciliteerd. TenneT geeft echter aan dat in bepaalde gebieden het verschuiven van pieken op het regionale elektriciteitsnet kan leiden tot een hogere piek op het hoogspanningsnet; hogere pieken zijn hier op dit moment niet in te passen. Feitelijk is de ruimte die er wel is op het regionale net in deze regio, op het hoogspanningsnet voor een groot deel al in gebruik door andere partijen. Wel is er hier ruimte voor energiehubs die het (piek) gebruik kunnen beperken, bijvoorbeeld door energiebesparing, eigen opwek, opslag en gebruik achter de meter."

6) "Stroomuitval raakt ook het betalingsverkeer, het mobiele netwerk of medische apparatuur."

Welke acties gaat de gemeente ondernemen om te komen tot een calamiteitenplan met mitigerende maatregelen om, in voorkomende gevallen, de impact en de duur te beperken.

Voor de verstoring van elektriciteit is planvorming beschikbaar. Er zijn plannen opgesteld door het ministerie, door de veiligheidsregio en door de netbeheerder.

Uit de planvorming blijkt dat meerdere partijen verantwoordelijk zijn bij het optreden van stroomuitval:

- De netbeheerder voor het beheer van het net.*
- De (zorg)instellingen voor eventuele noodstroom.*
- De gemeente voor de bestrijding van de effecten.*

Waar en wanneer nodig worden de effecten via een Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings-Procedure (GRIP) bestreden.

7) De stroomleveranciers Tennet/Liander geven op de website van de RES Noord-Veluwe aan dat zij in het eerste kwartaal 2024 met iedere gemeente rond de tafel wil gaan zitten.

a. Is dit reeds gebeurd cq voor wanneer staat dit op de agenda?

b. Wat is de insteek van de gemeente Elburg van dit gesprek (geweest)?

Omdat Liander meer tijd nodig heeft om alles te berekenen en in beeld te brengen, zijn deze gesprekken nog niet gevoerd. Liander heeft aangegeven dat dit in het tweede kwartaal van 2024 zal zijn. De insteek van het gesprek zal zijn helderheid te krijgen over de mogelijkheden en onmogelijkheden voor onze plannen op het gebied van wonen, werken en verduurzamen.

8) Kunnen we over niet al te lange tijd een Themasessie tegemoet zien met vertegenwoordigers van Gemeente, Liander, Bedrijfsleven (zowel middenstand als productiebedrijven), Bouwsector, GGD, ...?

Op 12 maart jl. is er voor alle raden van de gemeenten van de Noord-Veluwe een sessie geweest over dit onderwerp en specifiek gericht op impact en handelingsperspectief.

Zodra we meer zicht hebben op de eventuele gevolgen voor onze inwoners en bedrijven, kunnen we inschatten of het zinvol is aanvullend een themasessie te organiseren. Wel volgt er binnenkort, naar aanleiding van de unaniem aangenomen motie, een notitie over de situatie in Elburg en de rol van de gemeente rondom netcongestie.

Beantwoording raadsvragen

In de tussentijd zullen we ervoor zorgen dat dit onderwerp een agendapunt is bij de separate, reguliere overleggen die we hebben met voornoemde organisaties.

Toelichting:

In referte n.a.v. de raadsbrief Zaaknummer: 325343

"Waar staan we nu?"

Op 30 november 2023 ontving de regio de beantwoording van de vragen die de regio in haar brief van 10 juli 2023 had gesteld. Deze is als bijlage achter deze raadsinformatiebrief bijgevoegd. De inhoud is zorgelijk. Zo is bij het congestiemanagementonderzoek veel te weinig flexibel vermogen gevonden. Hierdoor ziet het ernaar uit dat het stroomnet langdurig (zeker tot 2029) 'op slot' blijft voor nieuwe grootverbruikers en uitbreidingen. Maatregelen zoals Smart Energy Hubs kunnen het probleem verkleinen. Wel zijn dit organisatorisch, juridisch en financieel lastige constructies die tijd kosten om te regelen.

Daarnaast wordt voor kleinverbruikers, zoals huishoudens, de kans steeds groter dat ze te maken krijgen met stroomhaperingen of -uitval. Maar stroomuitval raakt ook het betalingsverkeer, het mobiele netwerk of medische apparatuur.

Tot slot zijn we dicht bij/op het punt waarop lastige keuzes gemaakt moeten worden. Bijvoorbeeld over het temporiseren van allerlei plannen die extra elektriciteit vragen, zoals nieuwe woningbouw en nieuwe bedrijventerreinen.

Ook de VVD-fractie Elburg vindt dit zorgelijk.

Werkafspraken vanaf 1 september 2019

- Indiener stuurt vragen naar griffie;
- Griffie stuurt vragen door naar raad, college B&W en MT;
- Vragen worden beantwoord in het sjabloon raadsvragen;
- Beantwoording van technische vragen namens de portefeuillehouder;
- Beantwoording van politieke vragen altijd door het college van B&W;
- iBabs gebruiken voor het beantwoordingsproces;
- Geaccordeerde beantwoording via iBabs naar de griffie
- Griffie zorgt voor verspreiding naar de raad.